اقتضاء وجود نور هلال و مانعیت ارتفاع کم قمر نسبت به افق

(29:49)

ببینید همین ماه رجب؛ اگر ما جرم قمر را با تلسکوپ پی جویی کنیم، به چه میرسیم؟ مشکلی که الآن در نیم کره جنوبی میبینند و ما که شمالی هستیم نمیبینیم، چیست؟ اینها نکات مهمی است. تا جایی که من میدانم؛ همه مطالبی که در این جلسه عرض میکنم بعداً به اهل فن هم ارجاع میدهیم و سؤال میکنیم. ولی فعلاً طلبگی عرض میکنم.

مشکل این ماه رجب و جمادی الاولی در ارتفاع کم است. مشکل دیگری نداریم. چون ارتفاع هلال یک درجه است. یک درجه و نیم.

شاگرد: نسبت به افق ما؟

استاد: بله، افق قم. شکلی هم گذاشتم. اگر آن را ملاحظه کنید هم در ماه جمادی الاولی و هم ماه رجب در وقت غروب قم، ارتفاع هلال یک و نیم درجه است. چطور میخواهند آن را ببینند؟! ولی نکته ی مهم این است: الآن چرا در وقت غروب هر چه درجه هلال کمتر میشود نمیتوانیم آن را ببینیم؟ من میخواهم دو مطلب را عرض کنم. این را باید سؤال کنیم.

یک نکته این است که همه گفته اند: وقتی کره زمین هزار کیلومتر جو دارد، وقتی نوری مستقیم وارد این جو بشود باید هزار کیلومتر را طی کند. اما اگر از بغل بیاید، دیگر هزار کیلومتر نیست. چهار-پنج هزار کیلومتر باید جو را طی کند تا به چشم شما برسد. هر چه ارتفاع قمر کم میشود نورش را جو میخورد. مانع مخفی است. میگویند مانعی که نیست! ما که داریم جرمش را میبینیم. خب اگر جرم آن را میبینید، اگر این مانع را بردارید بهراحتی نور آن را میبینید. مشکلی ندارد. الآن یک مانع داریم. مانع این است که هر چه ارتفاع قمر کمتر است، باید از لایههای جو با طول بسیار زیادی بیاید تا به چشم کسی که وقت غروبش هست برسد، ولی بین راه محو میشود؛ در اثر پراکندگی نور. چند پدیده هست؛ بازتاب، شکست و پراکندگی نور. آن هم دو-سه جور پراکندگی هست. اینها باعث میشود این نور از بین برود.

خب اینجا است که میخواهم عرض کنم؛ این جور فرض بگیرید؛ حتی اگر این جو هم باشد؛ کسی در نیم کره جنوبی ایستاده، ما هم در نیم کره شمالی ایستادهایم. ایستادن ما مثل دو سرِوقت است، مثل دو سرِ ایزده نیستیم. چون بدن ما بر کره زمین عمود است. حال فرض بگیرید زیر پای او تا زیر پای ما که در نیم کره شمالی هستیم، با یک صفحه هندسی کره زمین را بُرش بدهید و بردارید. یعنی ما و او در کنار هم روی این سطح صاف بایستیم و به افق نگاه کنیم. الآن ادعای من این است که بهراحتی میبینیم. یعنی باز تقوس زمین و اینکه زاویه سر ما به آن طرف است، سبب شده نور را نبینیم. نه اینکه هلال نشده. این را باید سؤال کنیم. من فعلاً روی حساب

مدعا عرض می‌کنم. اگر فرض بگیریم زیر پای ما صاف بشود و کره زمین یک صفحه صاف بشود، و آن طرف نیم کره است و ما این طرف هستیم، ولی کره را بریده ایم و هر دو روی صفحه ایستاده‌ایم و داریم به افق نگاه می‌کنیم.

شاگرد: یعنی هر دو در یک طرف صفحه باایستیم؟

استاد: یعنی سر هر دوی ما به طرف بالا است؛ مثلاً ایزده شده‌ایم. تقوس زمین و آن چه که از رؤیت من مانع بود را بریدیم. الآن هر دو آن را می‌بینیم. به عبارت دیگر چرا ماه رجب در نیم کره شمالی دیده نمی‌شود؟ نه به‌خاطر اینکه اهلال هلال نشده است. به این خاطر که نقص از من است. من در موقعیتی قرار گرفته‌ام که نور آن به‌خاطر مسیر طولانی در حوا از بین می‌رود. من در موقعیتی هستم که ناظر و زاویه دید من به این خاطر که عمود به زمین هستم، به طرف بالا رفته و ارتفاع هلال را کم کرده است.

بازبینی #2
ایجاد شده 15 ژانویه 2026 13:46:49 توسط ... .
به روزرسانی شده 15 ژانویه 2026 14:01:22 توسط ... .